

Aflați deseori în situația de a trata pacienți a căror patologie impune o abordare multi-disciplinară, am considerat necesar să creionăm un ghid care să ne călăuzească în a identifica cele mai bune soluții pentru cei aflați în suferință și care ne solicită ajutorul. Sperăm ca acest volum să fie util în actualizarea cunoștințelor și perfecționarea practicii clinice pentru medicii specialiști sau rezidenți ai acestor două specialități complexe, dar și conexe: nefrologia și hepatologia.

*Ana-Maria Sîngeap
Mugurel Apetrii*

ISBN 978-606- 544-494- 2

Adrian COVIC

Anca TRIFAN

Mugurel APETRII Ana-Maria SÎNGEAP

**CONEXIUNI RENALE
ÎN
BOLI HEPATICE**

Editura "Gr. T. Popa" U.M.F. Iași

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Conexiuni renale în boli hepatice / Adrian Covic, Anca Trifan, Mugurel

Apetrii, Ana-Maria Sîngeap. - Iași : Editura Gr.T. Popa, 2017

Conține bibliografie

ISBN 978-606-544-494-2

- I. Covic, Adrian
- II. Trifan, Anca
- III. Apetrii, Mugurel
- IV. Sîngeap, Ana-Maria

616

Referent științific:

Prof. Univ. Dr. Carol Stanciu, Academia Română

Editura „Gr. T. Popa”

Universitatea de Medicină și Farmacie Iași

Str. Universității nr. 16

Editura „Gr. T. Popa” este acreditată de CNC SIS - Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior

Toate drepturile asupra acestei lucrări aparțin autorilor și Editurii „Gr. T. Popa” Iași. Nici o parte din acest volum nu poate fi copiată sau transmisă prin nici un mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv fotocopiere, fără permisiunea scrisă din partea autorilor sau a editurii.

Tiparul executat la Tipografia Universității de Medicină și Farmacie

„Gr. T. Popa” Iași

str. Universității nr. 16, cod. 700115, Tel. 0232 301678

Autori

Mugurel
APETRII

șef de lucrări, Universitatea de Medicină și Farmacie
”Grigore T. Popa” Iași, Clinica de Nefrologie, Spitalul
”Dr. C.I. Parhon” Iași

Mihaela
BLAJ

șef de lucrări, Universitatea de Medicină și Farmacie
”Grigore T. Popa” Iași, Spitalul Clinic Județean de Urgențe
”Sfântul Spiridon” Iași, Secția Clinică Anestezie - Terapie
Intensivă

Ștefan
CHIRIAC

asistent universitar, doctor în științe medicale, Universitatea
de Medicină și Farmacie ”Grigore T. Popa” Iași, Spitalul
Clinic Județean de Urgențe ”Sfântul Spiridon” Iași, Insti-
tutul de Gastroenterologie și Hepatologie

Camelia
COJOCARIU

șef de lucrări, Universitatea de Medicină și Farmacie
”Grigore T. Popa” Iași, Spitalul Clinic Județean de Urgențe
”Sfântul Spiridon” Iași, Institutul de Gastroenterologie și
Hepatologie

Adrian
COVIC

profesor universitar, Universitatea de Medicină și Farmacie
”Grigore T. Popa” Iași, Clinica de Nefrologie, Spitalul
”Dr. C.I. Parhon” Iași

Silvia
CUȘAI

asistent universitar, doctor în științe medicale, Universitatea
de Medicină și Farmacie ”Grigore T. Popa” Iași, Clinica de
Nefrologie, Spitalul ”Dr. C.I. Parhon” Iași

Raluca
DUMEA

asistent universitar, doctor în științe medicale, Universitatea
de Medicină și Farmacie ”Grigore T. Popa” Iași, Clinica de
Nefrologie, Spitalul ”Dr. C.I. Parhon” Iași

Carmen
ESTER

asistent universitar, doctorand Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila" București, Institutul Clinic Fundeni, Centrul de Boli Digestive și Transplant Hepatic

Laura
FLOREA

șef de lucrări, Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași, Clinica de Nefrologie, Spitalul „Dr. C.I. Parhon” Iași

Liana
GHEORGHE

profesor, Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila" București, Institutul Clinic Fundeni, Centrul de Boli Digestive și Transplant Hepatic

Irina
GÎRLEANU

șef de lucrări, Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași, Spitalul Clinic Județean de Urgențe "Sfântul Spiridon" Iași, Institutul de Gastroenterologie și Hepatologie

Angelica
GRAMATICU

medic specialist nefrologie, doctorand Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași, Clinica de Nefrologie, Spitalul "Dr. C.I. Parhon" Iași

Simona
HOGAȘ

șef de lucrări, Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași, Clinica de Nefrologie, Spitalul "Dr. C.I. Parhon" Iași

Speranța
IACOB

șef de lucrări, Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila" București, Institutul Clinic Fundeni, Centrul de Boli Digestive și Transplant Hepatic

Raluca
POPA

asistent universitar, doctorand Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași, Clinica de Nefrologie, Spitalul "Dr. C.I. Parhon" Iași

Cătălin
SFARTI

șef de lucrări, Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași, Spitalul Clinic Județean de Urgențe "Sfântul Spiridon" Iași, Institutul de Gastroenterologie și Hepatologie

Iulia
SIMIONOV

medic primar gastroenterologie, doctor în științe medicale, Institutul Clinic Fundeni, Centrul de Boli Digestive și Transplant Hepatic

Dimitrie
HIRIOPOL

șef de lucrări, Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași, Clinica de Nefrologie, Spitalul "Dr. C.I. Parhon" Iași

Ana-Maria
NINGEAP

șef de lucrări, Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași, Spitalul Clinic Județean de Urgențe "Sfântul Spiridon" Iași, Institutul de Gastroenterologie și Hepatologie

Oana
STOICA

asistent universitar, doctor în științe medicale, Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași, Spitalul Clinic Județean de Urgențe "Sfântul Spiridon" Iași, Institutul de Gastroenterologie și Hepatologie

Anca
TRIFAN

profesor, Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași, Spitalul Clinic Județean de Urgențe "Sfântul Spiridon" Iași, Institutul de Gastroenterologie și Hepatologie

Carmen
VOLOVĂȚ

medic primar nefrologie, Clinica de Nefrologie, Spitalul "Dr. C.I. Parhon" Iași

Luminița
VORONEANU

șef de lucrări, Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași, Clinica de Nefrologie, Spitalul "Dr. C.I. Parhon" Iași

CUPRINS

Capitolul 1	
Epidemiologia hepatitelor virale	9
Liana Gheorghe, Luminița Voroneanu, Speranța Iacob	
Capitolul 2	
Hepatita virală B și glomerulopatiile	29
Cătălin Sfarti, Silvia Cușai	
Capitolul 3	
Problematika terapiei infecției cu virusul hepatitei C la pacientul cu afectare renală	49
Ștefan Chiriac, Angelica Gramaticu, Mugurel Apetrii	
Capitolul 4	
Hepatitele virale în transplantul renal	77
Adrian Covic, Raluca Dumnea, Liana Gheorghe	
Capitolul 5	
Hepatita autoimună și afectarea renală	99
Ana Maria Singeap, Anca Trifan, Laura Florea	
Capitolul 6	
Crioglobulinemia	123
Iulia Simionov, Silvia Cușai, Liana Gheorghe	
Capitolul 7	
Afectarea renală acută la pacientul cu boală hepatică cronică în stadiul terminal	145
Carmen Ester, Liana Gheorghe, Raluca Popa, Silvia Cușai, Oana Stoica	

Capitolul 8	
Patologia infecțioasă la pacientul cirotic	165
Irina Gîrleanu, Laura Florea	

Capitolul 9	
Tulburări hidroelectrolitice și acido-bazice	
la pacientul cirotic – particularități terapeutice	185
Camelia Cojocariu, Mihaela Blaj	

Capitolul 10	
Afectarea hepatică la pacientul dializat	209
Mugurel Apetrii, Carmen Volovăț	

Capitolul 11	
Afectarea renală post-transplant hepatic	235
Angelica Gramaticu, Simona Hogăș, Dimitrie Sîrîopol, Adrian Covic	

Capitolul 1

Epidemiologia hepatitelor virale

Liana Gheorgho, Luminița Voroneanu, Speranța Iacob

PREZENTARE GENERALĂ

Hepatitele virale sunt afecțiuni inflamatorii hepatice determinate de infecții virale, sub formă acută sau cronică. Principalele virusuri cu tropism hepatic sunt: virusul hepatitic A, virusul hepatitic B, virusul hepatitic C, virusul hepatitic D, virusul hepatitic E. Capitolul de față își propune să prezinte mai întâi datele legate de epidemiologia hepatitelor care prezintă risc de cronicizare (B, C și D). Ulterior vor fi prezentate hepatitele virale A și E, care, deși nu au risc de cronicizare, au o importanță deosebită prin posibilitatea apariției infecției acute suprapuse pe o afectare cronică preexistentă, cu risc de influențare negativă a evoluției și prognosticului pacientului; o remarcă specială primește virusul hepatitic E la pacienții imunosupresați – prin potențialul de afectare cronică.

1.1. HEPATITA CU VIRUS B

Infecția cu virus hepatitic B (VHB) este o problemă globală de sănătate publică. Reprezintă o cauză importantă de mortalitate și morbiditate. Aproximativ 300 milioane de persoane sunt infectate cu VHB, dintre care 15-25% decedează